

УДК 336.5

Тетяна ЗАТОНАЦЬКА,
Максим ЛАВРЕНТЬЄВ

ПРІОРИТЕТИ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ПОРІВНЯНО З ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ ТЕНДЕНЦІЯМИ

Висвітлено пріоритетні напрями бюджетної політики в Україні за 2012–2015 рр. порівняно з 28 країнами ЄС. Проаналізовано видатки Зведеного бюджету України за головними функціями та видатки Зведеного бюджету України на економічну діяльність. Досліджено розподіл загальних державних видатків за головними функціями на економічну діяльність у країнах ЄС. Проведено порівняльний аналіз цілей бюджетної політики України та країн ЄС. Запропоновано пріоритетні напрями спрямування фінансових ресурсів держави в умовах економічної кризи, а саме – на розвиток стратегічно важливих для країни сегментів економіки (транспортна галузь, агропромисловий комплекс, паливно-енергетичний комплекс у напрямку енергозбереження та зниження енергоємності).

Ключові слова: бюджет, капітальні видатки, пріоритетні напрями, бюджетна політика, економічний розвиток.

Татьяна ЗАТОНАЦКАЯ, Максим ЛАВРЕНТЬЕВ

Приоритеты бюджетной политики Украины в сравнении с общеевропейскими тенденциями

Показаны приоритетные направления бюджетной политики в Украине за 2012–2015 гг. по сравнению с 28 странами ЕС. Проанализированы расходы Сводного бюджета Украины по главным функциям и расходы Сводного бюджета Украины на экономическую деятельность. Исследовано распределение общих государственных расходов по главным функциям на экономическую деятельность в странах ЕС. Проведён сравнительный анализ приоритетов бюджетной политики Украины и стран ЕС. Предложены приоритетные направления финансовых ресурсов государства в условиях экономического кризиса, а именно – на развитие стратегически важных для страны сегментов экономики (транспортная отрасль, агропромышленный комплекс, топливно-энергетический комплекс в направлении энергосбережения и снижения энергоёмкости).

Ключевые слова: бюджет, капитальные расходы, приоритетные направления, бюджетная политика, экономическое развитие.

Tetiana ZATONATSKA, Maksym LAVRENTIEV

The priorities of the budget policy of Ukraine in comparison with European trends

Introduction. The limitation of financial resources in the public sector of Ukraine necessitates, on the one hand, clearly defined priority areas for their use, funding of which will ensure

reaching the strategic aims of development of the state, and on the other hand, the reduction of budget expenditures. The article highlights the priority areas of fiscal policy in Ukraine for the period of 2012–2015 years compared to the 28 EU countries. Budget expenditures of Ukraine on the main functions were analyzed during the period of 2012–2015 years and also budget expenditures of Ukraine on economic activity during the period of 2012–2015 years. The priority directions of state aid for certain economic activities were analyzed in details.

Purpose. The article aims to identify priority areas of budget financing in order to reach the effective use of scarce financial resources and provide economic development of the state.

Methods. An abstract-logical method was applied while determining the structure of the work and the scheme of construction of the research. A systematic approach made it possible to examine the tools of fiscal adjustment of national economy comprehensively and to identify the most significant links between fiscal policy of Ukraine and the 28 EU countries. The methods of statistical analysis were used.

Results. The distribution of total public expenditures on primary functions and the distribution of total public expenditures on economic activity in the EU countries were analyzed. Comparative analysis of priorities of budget policy of Ukraine and the EU was made, which stated that the order of the main budget priorities in Ukraine doesn't differ a lot from the one in the EU countries. Meanwhile, differences in the quantitative meaning of the share of GDP that is spent on performing of the basic functions of the state are great. Differences in the areas of expenditures on economic activity were identified. First of all, it is the priority of public spending on energy sector in Ukraine, in contrast to the development of transport in the EU-28. Secondly, it is insignificant spending on: the overall economic and trading activities and employment; basic and applied research and development in the fields of economy in Ukraine, which is a national priority in the EU countries.

Conclusion. Priority areas for channeling financial resources of the state in the economic crisis, namely the development of strategically important segments of the country's economy (transport industry, agriculture, fuel and energy complex in the area of energy conservation and reducing energy intensity) were proposed.

Keywords: budget, capital expenditures, priority directions, budget policy, economic development.

JEL Classification: H50, H54, H72.

Постановка проблеми. Бюджетна політика України останніми роками формується і реалізується у складних макроекономічних і політичних умовах. Після стагнації економіки в 2013 р. (нульовий темп приросту ВВП) почався економічний спад, що характеризується зниженням обсягу ВВП у 2014 р. на 6,8%, а у 2015 р. – на 10,0% (за розрахунком Міністерства економічного розвитку і торгівлі України) [1]. Поглибилися кризові процеси у промисловості: падін-

ня промислового виробництва у 2014 р. становило 10,1%, а у 2015 р. –13,0%. Водночас індекс споживчих цін у грудні 2014 р. сягнув 124,9%, а у грудні 2015 р. – 143,3% (до відповідного місяця попереднього року) [2]. Національна валюта девальвувала з 8 до 25 грн. за 1 дол. США, тобто утричі, зросли боргові зобов'язання держави.

Крім того, внаслідок окупації Криму і частини території Донецької та Луганської областей втрачено значну частину виробничих

потужностей. Економіка зони проведення АТО деградувала та практично відкинута на кілька десятиліть назад. Відбулася вимушена евакуація місцевого мирного населення, забруднення територій, руйнування соціальної та транспортної інфраструктури, порушені традиційні виробничі процеси у базових галузях промисловості регіону. У 2014 р. падіння виробництва промислової продукції у Донецькій області порівняно з 2013 р. становило 31,5%, Луганській – 42%. Зменшилися за цей період на 13,2 млрд. грн. надходження від областей до Зведеного бюджету України. Станом на 1 лютого 2016 р., за даними структурних підрозділів соціального захисту населення обласних та Київської міської державних адміністрацій, взято на облік 1,7 млн. переселенців з Донбасу і Криму, які потребують державної допомоги [3].

Обмеженість фінансових ресурсів у бюджетній сфері України обумовлює необхідність, з одного боку, чіткого визначення пріоритетних напрямів їх використання, фінансування яких забезпечить досягнення стратегічних цілей розвитку держави, а з іншого, скорочення бюджетних видатків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концептуальні засади бюджетної політики, її вплив на економічний розвиток знайшли відображення у працях зарубіжних вчених: Дж. Блейклі, Дж. Б'юкенена, А. Вагнера, С. Глазьева, А. Грязнової, Р. Дорнбуша, Дж.М. Кейнса, Т. Ковальової, А. Лаффера, В. Леонтьєва, Р. Лукаса, А. Маршалла, Р. Масгрейва, В. Ойкена, А. Пігу, П. Самуельсона, А. Сміта, В. Сумарокова, Дж. Стігліца, В. Танзі, Дж. Тобіна, А. Лаврова, С. Лушина, Р. Масгрейва, А. Пігу, В. Родіонової, Р. Роя, Г. Таллока, М. Тодаро, С. Фішера, М. Фрідмена, Ф. Хайєка, Е. Хансена, П. Хеллера, Дж. Хікса, Й. Шумпетера та інших.

Вивченню та узагальненню проблеми визначення пріоритетів бюджетної політики присвячені фундаментальні досліджен-

ня українських вчених, зокрема глибиною і широтою охоплення досліджуваної проблеми характеризуються наукові праці С. Буквинського, В. Гейця, Т. Єфименко, В. Кудряшова, І. Луїної, І. Лютого, В. Опаріна, В. Федосова та інших. Водночас необхідним є продовження досліджень у напрямку визначення пріоритетів спрямування обмежених фінансових ресурсів держави в умовах економічної кризи, зокрема державних капітальних вкладень.

Метою статті є визначення пріоритетних напрямів бюджетного фінансування задля ефективного використання обмежених фінансових ресурсів та забезпечення економічного розвитку держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Політика скорочення державних витрат в умовах кризи проводилася в багатьох країнах ЄС, а в країнах з найбільшими фіскальними дисбалансами – і в посткризовий період. Як наслідок, частка загальних державних видатків¹ у ВВП 28 країн-членів ЄС зменшилася з 50,6% від ВВП у 2010 р. до 48,6% у 2013 р. та 48,1% у 2014 р.[4]. Серед країн-членів ЄС загальні державні видатки у 2014 р. варіювали від 34,9% в Литві та Румунії до 58,7% від ВВП у Фінляндії, 57,2% у Франції та 57,0% у Данії.

В Україні частка видатків і кредитування за вирахуванням погашення сектору ЗДУ у ВВП збільшилася з 46,9% у 2009–2010 рр. до 47,1% у 2012 р. і лише упродовж 2013–2014 рр. почала зменшуватися до 45,9 та 45,8% відповідно [2], залишаючись вищою за її середній рівень у постсоціалістичних країнах ЄС (41,6%).

Розглянемо структуру бюджетних видатків в Україні та порівняємо її зі структурою бюджетних видатків у країнах ЄС. Такий аналіз дозволить виявити пріоритети бюджетної політики, які, у свою чергу, проявляють значимість тих чи інших функцій

¹ Дані наведено з урахуванням видатків Пенсійного фонду та фондів соціального страхування.

держави у ринковій економіці та адекватність дій держави щодо їх фінансування. Подібність бюджетних пріоритетів у різних країнах з ринковою економікою є наслідком подібності функцій, які держава виконує в цих країнах. Тоді як значні розбіжності в бюджетних пріоритетах, найімовірніше, свідчать про виконання державою, в якій мають місце такі відхилення, не властивих їй функцій, її втручання у сфери, не характерні для ринкового господарювання.

Найбільшу частку у Зведеному бюджеті України і у ВВП становлять видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (9,2% від ВВП або 26,8% від загального обсягу видатків у середньому за період 2012–2014 рр.). Другим пріоритетом бюджетних видатків є видатки на освіту (6,9 або 20,2% відповідно). Видатки на загальнодержавні функції посідають третю позицію у структурі державних видатків (4,3% або 12,7% відповідно). Далі йдуть видатки на охорону здоров'я (4,0% або 11,7% відповідно) та економічну діяльність (3,6% або 10,4% відповідно) [5].

Пріоритети бюджетної політики в Україні мало відрізняються від пріоритетів державних видатків у країнах ЄС. Проаналізувавши доступну статистичну інформацію щодо видатків за головними функціями у 2013 р. у 28 країнах ЄС, зазначимо, що більша їх частина спрямовувалася на виконання таких функцій, як соціальний захист та соціальне забезпечення (19,6% від ВВП)², а також охорона здоров'я (7,2% від ВВП). Іншими пріоритетами були видатки на загальнодержавні функції (6,8% від ВВП), освіту (5,0% від ВВП) та економічну діяльність (4,3% від ВВП) [6].

Порівняльний аналіз засвідчує, що в Україні порядок розташування основних бюджетних пріоритетів майже не відрізняється від порядку їх розташування в країнах ЄС, за винятком видатків на освіту й охорону

здоров'я, що в Україні посідають відповідно другу і четверту позиції, а в країнах ЄС-28 – навпаки. Натомість відмінності у кількісному значенні частки ВВП, що спрямовується на виконання основних функцій держави, є більшими. Зокрема в Україні, порівняно з ЄС-28, незважаючи на однакові позиції в системі пріоритетів, менша частка ВВП спрямовується на виконання загальнодержавних функцій і на економічну діяльність.

Проаналізуємо структуру державних видатків на економічну діяльність в Україні і країнах ЄС.

Слід зазначити, що більшість урядів країн ЄС не відмовляється від державної підтримки певних видів економічної діяльності, хоча така підтримка і має тенденцію до зменшення. Майже половина коштів, що спрямовуються за напрямом “економічна діяльність”, – це видатки на транспорт, які склали 2,0% від ВВП. Другим і третім пріоритетами видатків на економічну діяльність були видатки на загальноекономічну, торгівельну та трудову діяльність, а також на фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки (1,0 і 0,4% від ВВП відповідно). На видатки на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство, а також паливно-енергетичний комплекс було спрямовано по 0,3% від ВВП [6].

Як зазначалося, пріоритетним напрямом державної підтримки економічної діяльності в ЄС є транспорт. Видатки на транспорт містять видатки на адміністрування, регулювання, будівництво та обслуговування інфраструктури (в тому числі дорожній, водний, залізничний та повітряний транспорт, а також будь-яка інфраструктура для транспортування товарів, така як трубопроводи), а також на функціонування корпорацій громадського транспорту, які належать до загальнодержавного сектору, та субсидії виробникам, що працюють на ринку громадського транспорту [7].

² Дані наведено з урахуванням видатків Пенсійного фонду та фондів соціального страхування.

Серед 28 країн ЄС найбільше коштів за цим напрямом у 2013 р. спрямовувалося в Угорщині та Румунії (3,7% від ВВП), Чехії (3,3%), Хорватії (3,2%), найменше – на Кіпрі (0,8% від ВВП), Мальті (0,9%), Литві (1,3%), Ірландії (1,5%) [6].

Значна різниця у частці видатків на транспорт у ВВП в різних країнах пояснюється наявністю чи відсутністю субсидій для громадського транспорту та класифікацією компаній громадського транспорту.

Зазначимо, що країни з розвинутою економікою та країни з економікою, що розвивається, мають різні пріоритети в розвитку транспортної інфраструктури. Будівництво інфраструктури, поліпшення мереж та оновлення рухомого складу є ключовим для багатьох центрально- та східноєвропейських країн. Країни з розвинутою економікою, де існують розгалужені транспортні мережі, надають перевагу підвищенню ефективності та безпеки інфраструктури, мінімізації її негативного впливу на навколишнє середовище (зниження шуму, зменшення викидів CO₂).

Розглянемо другий за обсягом у видатках на економічну діяльність напрям державної підтримки – видатки на загальноекономічну, торгівельну та трудову діяльність. Найбільша частка зазначених видатків у 2013 р. спостерігалась у таких країнах, як Греція (11,1% від ВВП) і Словенія (10,8%), найменша – в Італії (0,2% від ВВП) і Литві (0,1%) [6]. Значна частка видатків на загальну економічну, торговельну та трудову діяльність у Греції та Словенії у 2013 р. пов'язана, головним чином, з одноразовою підтримкою фінансових інститутів. У Словенії такі значні за обсягом видатки були результатом вливання капіталу в банки в загальній сумі 3,6 млрд. євро або 10,1% від ВВП. Без урахування капітальних видатків для банків видатки на економічну діяльність збільшилися на 0,4 в. п. від ВВП [8].

Інша значна частка видатків на економічну діяльність – видатки на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство. Найбільша частка зазначених видатків у 2013 р. спостерігалась у таких країнах, як Хорватія (1,0% від ВВП), Болгарія (0,9% від ВВП), Литва (0,9% від ВВП), найменша – у Великобританії, Греції і Бельгії (0,1% від ВВП) [6].

Аналізуючи розподіл у 2012–2014 рр. видатків Зведеного бюджету України на економічну діяльність, спостерігаємо тенденцію до їх зменшення як в абсолютному значенні (з 62,4 млрд. грн. у 2012 р. до 43,6 млрд. грн. у 2014 р.) так і у відсотках від ВВП (з 4,4% у 2012 р. до 2,8% у 2014 р.). У 2014 р. частка видатків на економічну діяльність стала нижчою за частку видатків на громадський порядок, безпеку та судову владу, яка упродовж 2012–2014 рр. поступово зростала (з 2,6% у 2012 р. до 2,9% у 2014 р.).

Протягом зазначеного періоду основна сума видатків на економічну діяльність розподілялась між трьома напрямками: сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство (13,5% від видатків зведеного бюджету на економічну діяльність у середньому за період), паливно-енергетичний комплекс (26,6%), транспорт (35,0%). Їх сумарна частка у видатках зведеного бюджету на економічну діяльність становить 75,1% у середньому за період 2012–2014 рр. При цьому відбувалось зниження частки видатків на паливно-енергетичний комплекс (з 1,2% від ВВП у 2012 р. до 0,6% у 2014 р.), а також на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство (з 0,5% від ВВП у 2012 р. до 0,4% у 2014 р.). Частка видатків на транспорт залишалася стабільною на рівні 1,2% від ВВП у 2012–2014 рр., але її частка у видатках зведеного бюджету на економічну діяльність поступово зростала з 26,8% у 2012 р. до 43,0% у 2014 р. (табл. 1).

Таблиця 1

**Видатки Зведеного бюджету України на економічну діяльність
за основними напрямками у 2012–2015 рр., грн.***

	2012	2013	2014	2015
Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	3 449 895 050,04	1 490 398 894,58	783 487 626,87	1 026 060 849,49
% від видатків ЗБУ на економічну діяльність	5,53	2,94	1,80	1,82
Загальна економічна та торговельна діяльність	3 177 979 453,39	1 210 022 551,95	574 751 432,84	768 751 315,70
% від видатків на загальну економічну, торговельну та трудову діяльність	92,12	81,19	73,36	74,92
Регулювання трудових відносин	271 915 596,65	280 376 342,63	208 736 194,03	257 309 533,79
% від видатків на загальну економічну, торговельну та трудову діяльність	7,88	18,81	26,64	25,08
Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 486 339 754,97	7 705 118 639,05	5 868 382 714,54	6 062 736 785,33
% від видатків ЗБУ на економічну діяльність	12,00	15,18	13,45	10,78
Сільське господарство	6 659 923 295,91	6 914 163 538,47	5 245 009 004,19	5 461 536 419,26
% від видатків на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	88,96	89,73	89,38	90,08
Лісове господарство та мисливство	639 956 827,99	637 308 902,74	485 110 631,64	475 903 853,45
% від видатків на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	8,55	8,27	8,27	7,85
Рибне господарство	186 459 631,07	153 646 197,84	138 263 078,71	125 296 512,62
% від видатків на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	2,49	1,99	2,36	2,07
Паливно-енергетичний комплекс	17 448 494 728,95	15 421 525 969,35	9 339 125 623,59	1 896 160 977,46
% від видатків ЗБУ на економічну діяльність	27,97	30,38	21,40	3,37
Вугільна галузь та інші галузі з видобутку твердого палива	12 835 749 800,36	15 020 160 548,85	9 117 617 064,41	1 763 545 294,15
% від видатків на паливно-енергетичний комплекс	73,56	97,40	97,63	93,01
Нафтогазова галузь	4 078 392 514,02	32 320 598,25	3 355 682,99	6 593 258,21
% від видатків на паливно-енергетичний комплекс	23,37	0,21	0,04	0,35
Електроенергетична галузь	305 937 846,94	242 607 255,75	107 199 733,03	15 368 541,82
% від видатків на паливно-енергетичний комплекс	1,75	1,57	1,15	0,81
Інші галузі паливно-енергетичного комплексу	228 414 567,63	126 437 566,50	110 953 143,16	110 653 883,28
% від видатків на паливно-енергетичний комплекс	1,31	0,82	1,19	5,84
Транспорт	16 700 894 323,69	17 893 174 180,70	18 776 710 279,76	31 110 351 231,36
% від видатків ЗБУ на економічну діяльність	26,77	35,25	43,03	55,30
Автомобільний транспорт	169 636 298,71	106 245 524,46	189 330 893,35	295 367 493,57
% від видатків на транспорт	1,02	0,59	1,01	0,95
Водний транспорт	75 510 718,33	67 134 812,58	57 048 498,41	39 039 684,43
% від видатків на транспорт	0,45	0,38	0,30	0,13
Залізничний транспорт	80 913 292,77	480 598 525,50	264 736 536,94	687 297 467,80
% від видатків на транспорт	0,48	2,69	1,41	2,21
Повітряний транспорт	67 466 826,65	71 923 542,58	60 376 317,53	64 060 082,92
% від видатків на транспорт	0,40	0,40	0,32	0,21
Трубопровідний та інший транспорт	692 757 600,38	781 784 210,02	842 042 241,53	1 448 707 763,03
% від видатків на транспорт	4,15	4,37	4,48	4,66
Дорожнє господарство	15 614 609 586,85	16 385 487 565,56	17 363 175 792,00	28 575 878 739,61
% від видатків на транспорт	93,50	91,57	92,47	91,85

* Складено на основі [5].

У 2015 р. частка зазначених видатків скоротилась до 69,4%. Відбувається подаліше поступове скорочення частки видатків на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство (до 10,8% від видатків зведеного бюджету на економічну діяльність), різке скорочення видатків на паливно-енергетичний комплекс (з 21,4% у 2014 р. до 3,4% у 2015 р.) та подаліше зростання частки видатків на транспорт до 55,3%.

Розглядаючи видатки на транспорт (табл. 1), зазначимо, що майже усі вони спрямовувались на підтримку дорожнього господарства (92,4% від видатків на транспорт у середньому за період 2012–2015 рр.).

Зазначимо, що важливу роль у реалізації стратегії післякризового розвитку України та модернізації реального сектору відіграє розбудова транспортної галузі, на яку зараз виділяється майже удвічі менша частка видатків зведеного бюджету (як відсоток від ВВП), ніж у країнах ЄС. Враховуючи те, що значна частина транспортної інфраструктури в Україні потребує термінового ремонту або повної реконструкції, а у східних районах країни зазнала значних пошкоджень і руйнувань від бойових дій, витрати на транспортну інфраструктуру у найближчі роки повинні стати пріоритетом у структурі державних видатків на економічний розвиток.

Щодо видатків на паливно-енергетичний комплекс, то основна їх частка була спрямована на підтримку вугільної галузі та інших галузей з видобутку твердого палива (90,4% від видатків на ПЕК у середньому за період 2012–2015 рр.). Частка видатків зведеного бюджету на підтримку паливно-енергетичного комплексу в Україні у відсотках до ВВП у 3,7–5 разів перевищує її значення у країнах ЄС. Як зазначалося вище, основні видатки на підтримку паливно-енергетичного комплексу були

направлені на реструктуризацію вугільної та торфодобувної промисловості; на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції; державну підтримку будівництва вугле- та торфодобувних підприємств, їх технічне переоснащення.

Прямі бюджетні кошти на розвиток вугільної промисловості (поряд з непрямими формами її підтримки) спрямовуються протягом усіх років існування Української держави, хоч їх частка має тенденцію до зниження. Проте внаслідок особливостей їх надання і використання (необмежені терміни державної фінансової підтримки галузі, що не спонукають до вирішення її базових проблем; відсутність ефективного контролю використання державних коштів, що призводить до їх нецільового використання та розкрадання) державна підтримка не сприяла радикальним зрушенням у розвитку вугільної промисловості.

Крім того, значною проблемою функціонування паливно-енергетичного комплексу є висока енергоємність та низька ефективність використання енергетичних ресурсів. З метою вирішення цієї проблеми необхідно упроваджувати ефективні інструменти державного стимулювання суб'єктів господарської діяльності й населення України до енергозощадження. Ці заходи у поєднанні з припиненням практики розкрадання бюджетних коштів дозволять зменшити державну підтримку вугільної галузі і спрямувати фінансові ресурси, що вивільняться, на фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки, що дозволить перебудувати їх на інноваційній основі.

У видатках на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство основну частку складають видатки на підтримку сільського господарства (89,5% від видатків на ці галузі).

Висновки.

1. В період економічної кризи та значного дефіциту бюджетних коштів вкрай важливо визначити обмежену кількість пріоритетних напрямів спрямування державних економічних видатків, а саме – на розвиток стратегічно важливих для країни сегментів економіки (транспортна галузь, агропромисловий комплекс, паливно-енергетичний комплекс у напрямку енергозбереження та зниження енергоємності), та унеможливити розкрадання коштів, забезпечити ефективне їх використання. Це створить передумови для зменшення державного навантаження на економіку з одночасним збільшенням обсягу та підвищенням якості суспільних благ, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

2. Порівнюючи видатки на економічну діяльність бюджетів країн ЄС та України зазначимо такі їх відмінності. Передусім, це – пріоритетне значення державних видатків (до 2015 р.) на ПЕК в Україні, на відміну від розвитку транспорту в країнах ЄС-28. По-друге, незначні витрати на загальну економічну, торговельну та трудову діяльність і фундаментальні та прикладні дослідження, розробки в галузях економіки в Україні, що є державними пріоритетами в країнах ЄС. Тому зміна тенденції у 2015 р. щодо скорочення видатків на підтримку паливно-енергетичного комплексу та збільшення видатків на розвиток транспортної галузі відповідає європейським підходам.

3. Важливу роль у реалізації стратегії післякризового розвитку України та модернізації реального сектору відіграє розбудова транспортної галузі, на яку спрямовується майже удвічі менша частка видатків зведеного бюджету (як відсоток від ВВП), ніж у країнах ЄС. Витрати на транспортну інфраструктуру у найближчі роки повинні стати пріоритетом у структурі державних видатків на економічний розвиток.

Література

1. МЕРТ: За підсумками 2015 року падіння ВВП України сповільнилося до 10% [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://112.ua/ekonomika/mert-po-itogam-2015-goda-padenie-vvp-ukrainy-zamedlilos-do-10-292103.html>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Мінсоцполітики: Обліковано 1 704 937 переселенців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248800053×tamp=1454332560000
4. General government expenditure in the EU: news release // Eurostat [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.formatresearch.com/img/file/Eurostat/2015/Eurostat%20spesa%20pubbliche%20amministrazioni%202-07072015-AP-EN.pdf>
5. Звіти Державної казначейської служби України про виконання Зведеного бюджету України у 2012-2015 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>
6. General government expenditure by function (COFOG) / Eurostat [Electronic resource]. – Access mode : <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/main-tables>
7. EU-27 government expenditure on economic affairs stable at 4.1 % of GDP in 2012 compared with 2011 – Expenditure on 'transport' has the highest share of expenditure in economic affairs [Electronic resource] / Eurostat. Statistics in focus. – 6/2014. – 7 p. – Access mode : http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Government_expenditure_on_economic_affairs_-_2012_results
8. Government Expenditure by Function / Statistical Office of the Republic of Slovenia [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.stat.si/StatWeb/en/show-news?id=4831&idp=1&headerbar=10>

References

1. MERT: Za pidsumkamy 2015 roku padin-nia VVP Ukrainy spovil'nylosia do 10%. [Following the fall of 2015 Ukraine's GDP slowed to 10%] Available at: <http://112.ua/ekonomika/mert-po-ito-gam-2015-goda-padenie-vvp-ukrainy-zamedilos-do-10-292103.html>
2. Dezhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State statistics service of Ukraine] Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Minsotspolityky: Oblikovano 1 704 937 pereselentsiv [Ministry of social policy: Unrecorded 1704937 immigrants] Available at: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248800053×tamp=1454332560000
4. General government expenditure in the EU. Available at: <http://www.formatresearch.com/img/file/Eurostat/2015/Eurostat%20spesa%20pubblice%20amministrazioni%202-07072015-AP-EN.pdf>
5. Zvity derzhavnoi Kaznacheiskoi sluzhby Ukrainy pro vykonannia zvedenoho biudzhetu Ukrainy u 2012–2015 [Reports of State Treasury service of Ukraine on the consolidated budget of Ukraine in 2012-2015 years] Available at: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>
6. General government expenditure by function (COFOG). Available at: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/main-tables>
7. EU-27 government expenditure on economic affairs stable at 4.1 % of GDP in 2012 compared with 2011 - Expenditure on 'transport' has the highest share of expenditure in economic affairs. Available at: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Government_expenditure_on_economic_affairs_-_2012_results
8. Government Expenditure by Function. Available at: <http://www.stat.si/StatWeb/en/show-news?id=4831&idp=1&headerbar=10>